

Handout bij transmurale werkafpraak eczeem

Deze werkafpraak is samengesteld door en namens dermatologen WZA en huisartsen regio Assen e.o.

Deelnemers werkgroep: Marieke Buist (huisarts), Marloes van Putten (huisarts), Wim Venema (dermatoloog)

Begrippen	<p>Eczeem (Meestal jeukende) huidlaesie(s) gekenmerkt door onscherpe begrenzing en het gelijktijdig aanwezig zijn van verschillende morfologische afwijkingen van de huid, in de vorm van o.a. erytheem, oedeem, papels, vesiculae, lichenificatie (vergroving huidreliëf)</p> <p>LCD Liquor carbonis detergens: gezuiverde teerzalf</p> <p>ECAT Epicutane allergietesten</p>
Uitgangspunt	<p>is de NHG-standaard constitutioneel eczeem, maar aangezien veel eczeembeelden op basis van dezelfde principes behandeld kunnen worden, kiezen we voor formulering van een algemenere richtlijn. Niet geldend voor seborrhoïsch eczeem.</p>
Anamnese	<ul style="list-style-type: none"> - Begin, beloop, lokalisatie huidklachten - Jeuk, krabben, verstoring nachtrust - Droge huid, bad/douchegewoonten - Astma, hooikoorts, ook bij eerstegraads familieleden - Kinderen < 2 jaar: klachten passend bij voedselallergie: het kort na inname van bepaalde voedingsmiddelen optreden van acute allergische reacties, klachten maag-darmstelsel of luchtwegen. - Bij volwassene: werkzaamheden/beroep, hobby's (contact met water, andere stoffen), bekende allergieën, huidverzorging
Lichamelijk onderzoek	<ul style="list-style-type: none"> - Lokalisaties afwijkingen - Aard afwijkingen: excoriaties, erytheem, oedeem, papels, blaasjes, korstjes, schilfering of lichenificatie - Nattend of droog, geïnfecteerd (pustels, purulent exsudaat, crustae)
Mogelijk verdere diagnostiek	<p>Bloedonderzoek door huisarts (IgE inhalatieallergenen) en dermatoloog (priktesten) Een positieve uitslag ondersteunt dat de patiënt atopisch is. Het aantonen van atopie heeft voor constitutioneel eczeem geen therapeutische consequenties. Plaktesten (ECAT, dermatoloog)</p> <p>Indicaties:</p>

	<ul style="list-style-type: none">o Therapieresistent eczeemo Gelokaliseerd eczeem, buiten de bij constitutioneel eczeem gebruikelijke locaties (elleboogsplooi, knieholte, oorlel, handpalmen)	
Behandeling	<p><u>Adviezen</u></p> <ul style="list-style-type: none">o Nadrukkelijke aandacht voor voorlichting middels folders en internet (adressen: zie verder)o Irritatie (zepen, zuren, schuren) vermijden,o Douchen: kort, lauwwarm, afsluiten met badolie, evt minder vaak dan dagelijkso Bij handeczeem: nat werk vermijden, handen wassen vermijden door te zorgen dat de handen niet vuil worden (handschoenen).o Bij voeteczeem: katoenen sokken, luchtig leren schoeisel, afwisselen. Zweten tegen gaan (aluminiumhydroxychloride).o Luchtvochtigheid in huis >40% <p><u>Emolliëntia minimaal 2dd</u></p> <p>Vormen de basis behandeling en preventie: Vaselinecetomacrogol crème, koelzalf (ung. Leniens) of oculentum simplex. Daarnaast een neutrale doucheolie (bv badolie UMCG, balneum hermal of oleum soya emulg, arachidisolie)</p> <p><u>Corticosteroïde lokaal: instructies aan patiënt</u></p> <ul style="list-style-type: none">o Bij start en exacerbaties 2 dd, anders 1 dd toereikendo Niet te dun smeren (aandacht voor corticosteroïdevrees bij patiënt)o Ook op erosieve, nattende en crusteuze huido Ook tijdens zwangerschap te gebruikeno Klasse 3 en 4 niet in het gelaat	
Schema corticosteroïden	Locatie	Generiek
	Gelaat, hals plooien, genitaal	1) Klasse 1: hydrocortison 1% zalf 2) Klasse 2: clobetasonzalf (crème) Emovate®
	Lichaam, armen, handen, benen, voeten	1) Klasse 2-3: triamcinolon 0.1% zalf. 2) Klasse 3: betametason, mometason zalf, etc.

		3) Klasse 4: clobetasol dipropionaat 0.05% Dermovate®
	Behaarde hoofd	Specifieke formuleringen: 1) Klasse 2: Locoid® 'crelo' 2) Klasse 3: Topicorte® emulsie 3) Klasse 4: Dermovate® lotion, Clobex® shampoo of Clarelux® schuim Bij veel schilfering: Salicyl 10% lotion
Afbouwschema (voorbeeld)	2 weken 2dd 2 wk 1 dd 2 weken 5 x opeenvolgende dagen per week (dus 2 dagen alleen vette zalf) 2 weken 3 x opeenvolgende dagen per week (4 dagen alleen vette zalf)	
Toevoegen aan lokaal steroïde	Bij geïnfecteerd eczeem kan fusidinezuur worden toegevoegd dan wel afzonderlijk worden geapliceerd (max. 14 dagen). Toepassen indien intensiveren hormoontherapie na 1 week onvoldoende effect	
Niet-steroïde zalven 10 – 20 % LCD in vaseline lanettecreme	1 x daags: bruikbaar als steroïdesparend effect gewenst is.	
Bij onvoldoende effect lokale therapie	Prednisolon stootkuur 7dgn 30mg icm lokaal steroïde Indien geen resultaat verwijzen naar dermatoloog voor Lichttherapie of systemische therapie	
Bij nachtrust verstorende jeuk: Voorbeelden sederende antihistaminica	Dimetindeen, druppelvloeistof 1 mg/ml	1-3 jaar: 10-15 druppels 3-12 jaar: 15-20 druppels > 12 jaar: 1-2 ml
	Hydroxyzine, siroop 2mg/ml, tablet 10-25 mg	Hydroxyzine, siroop 2mg/ml, tablet 10-25 mg
	Promethazine, siroop 1 mg/ml, tablet 25 mg	> 2 jaar: 0,2 mg/kg lichaamsgewicht

		> 12 jaar: 25-50 mg
Verwijzen naar dermatoloog bij	Twijfel aan diagnose Allergieonderzoek Falen lokale therapie Behoefte aan begeleiding door eczeemconsulent Bij ernstig therapieresistent eczeem in combinatie met andere allergische symptomen bij kinderen < 2 jaar overweging verwijzing naar kinderarts (zie NHG standaard Voedselovergevoeligheid M47)	
Adressen	NHG patiënteninformatie: www.thuisarts.nl Nederlandse Vereniging van Dermatologie en Venerologie: www.huidarts.info	
Bronnen	NHG standaard constitutioneel eczeem M37 (herziening 2006), CBO richtlijn constitutioneel eczeem (2007), Zwolse werkspraak 'Gebruik dermatocorticosteroiden' (2010), Dermatovenereologie voor de eerste lijn, Sillevius Smith e.a. (achtste druk 2009)	

Juni 2020

Actualisatie, oktober 2021